

Metódy riešenia úloh z pravdepodobnosti a štatistiky

Domáca úloha 8

Odvzdávanie:

- Mailom na adresu beata.ulohy@gmail.com s predmetom **metódy 2021 – DU8 – priezvisko**. Formát predmetu aj mail je potrebné dodržať, maily sa podľa predmetu automaticky triedia.
- Posielajte buď pdf alebo odfotené riešenia ako obrázky.
- Termín odovzdania: **streda 21. 3. 2021** (teda poľnoc zo stredy na štvrtok)

Ďalšie poznámky – rovnako ako v predchádzajúcich úlohách.

Príklad 1 (20 bodov). Pri firme A je 60-percentná pravdepodobnosť, že nebude mať žiadne reklamácie. Ak bude jedna alebo viac reklamácií, celková suma, o ktorú v nich pôjde, bude mať normálne rozdelenie so strednou hodnotou 10000 a štandardnou odchýlkou 2000. Pri firme B je 70-percentná pravdepodobnosť, že nebude mať žiadne reklamácie. k bude jedna alebo viac reklamácií, celková suma, o ktorú v nich pôjde, bude mať normálne rozdelenie so strednou hodnotou 9000 a štandardnou odchýlkou 2000. Výšky týchto súm pre jednotlivé firmy sú nezávislé. Aká je pravdepodobnosť, že suma zodpovedajúca reklamáciám firmy B bude vyššia ako suma zodpovedajúca reklamáciám firmy A? (Ak firma nemá reklamácie, uvažovaná suma sa prirodzene berie ako rovná nule.)

Možnosti: (A) 0.180 (B) 0.185 (C) 0.217 (D) 0.223 (E) 0.240

Príklad 2 (20 bodov). Vrátime sa k príkladu 1 z cvičenia (škody spôsobené v dopravnej nehode) s tým rozdielom, že nezoberieme 25 dopravných nehôd, ale N .

- Vypočítajte pravdepodobnosť z príkladu pre toto všeobecné N a načrtnite jej priebeh ako funkcie premennej N .
- Vypočítajte limitu tejto pravdepodobnosti pre N idúce do nekonečna.

Príklad 3 (20 bodov). V príklade 4 z cvičenia sme ilustrovali pravdepodobnostné rozdelenie súčtu nezávislých náhodných premenných s geometrickým rozdelením na príklade, v ktorom bola pravdepodobnosť úspechu v jednom pokuse rovná $\frac{1}{2}$. Spravte podobnú ilustráciu pre situáciu, v ktorej uvažujeme ako pokus hádzanie kockou a úspechom je hodenie šestky. Vaše obrázky by mali ukazovať nesymetrické rozdelenie pre malý počet sčítancov, ako aj rozdelenie pre dostatočne veľký počet sčítancov, ktoré sa už podobná na normálne rozdelenie.

Príklad 4 (20 bodov). V príklade 3 z cvičenia sme mali dva prístroje na meranie výšky veže. Môže vzniknúť otázka, či má zmysel pracovať s menej presným prístrojom. Uvažujme preto situáciu, že výšku veže zmeriame iba pomocou presnejšieho prístroja. Vypočítajte pravdepodobnosť, že absolútna hodnota chyby bude menšia ako 0,005 h (t. j. pravdepodobnosť zo zadania príkladu) a porovnajte ju s hodnotou, ktorú sme získali na cvičení pri použití priemeru z dvoch meraní.

Príklad 5 (20 bodov). V príklade 2 z cvičenia sme životnosť žiarovky modelovali normálnym rozdelením. Na modelovanie životnosti sa zvykne používať aj exponenciálne rozdelenie. Predpokladajme, že každá z N žiaroviek má životnosť danú exponenciálnym rozdelením s

parametrom K a tieto životnosti sú nezávislé. Odvodte hustotu súčtu životností týchto žiaroviek (teda, ako dlho nám vydržia, ak ich budeme postupne používať).

Návod: Hypotézu pre všeobecné N môžete získať na základe zovšeobecnenia výsledkov pre niekoľko prvých hodnôt alebo si môžete odpoveď nájsť (ako vyzerá súčet nezávislých exponenciálnych rozdelení s rovnakým parametrom). Toto tvrdenie treba potom dokázať matematickou indukciou.

Príklad 6 (20 bodov). Vráťme sa k príkladu 2 z cvičenia. V jednom kroku sme potrebovali hodnotu inverznej funkcie k distribučnej funkcii $N(0, 1)$ rozdelenia. Na skúške, z ktorej tento príklad pochádza, je k dispozícii len tabuľka distribučnej funkcie s kladným argumentom, ako bolo ukázané vo videu 2 o výpočtoch s normálnym rozdelením. Kompletná tabuľka je na konci tejto domácej úlohy. Vyriešte príklad pomocou aproximácie potrebnej hodnoty na základe tejto tabuľky.

Návod: Treba využiť symetriu distribučnej funkcie, teda vzťah medzi jej hodnotami v kladných a záporných argumentoch.

Použité zdroje:

- Obrázok: www.freepik.com/free-vector/medieval-fairytale-castles-cartoon-vector-set_5901378.htm
- Tabuľka s hodnotami distribučnej funkcie: <https://www.soa.org/globalassets/assets/files/edu/P-05-05tables.pdf>

